

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
190 00 Praha 9

dne / date 18.5.2007

věc / re **Připomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s k návrhu rozhodnutí o změně povinností uložených na základě § 51 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích společnosti T-Mobile Czech Republic a.s., se sídlem Tomíčkova 2144/1, 149 00 Praha 4, IČ: 64949681, na trhu č. 16 – „Ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích“**

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONSULTACI:	rozhodnutí č. REM/16/XX.2007-Y
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:	T-Mobile Czech Republic a.s. Tomíčkova 2144/1 149 00 Praha 4
IČ:	649 49 681
Kontaktní osoba:	Ing. Martin Čechák Senior specialista regulace mobil: +420 603 404 316 e-mail: martin.cechak@t-mobile.cz
DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:	připomínky neobsahují důvěrné informace, ani informace tvořící předmět obchodního tajemství společnosti T-Mobile
Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:	Ing. Richard Stonavský Senior manažer regulace

T-Mobile Czech Republic a.s.
Sídlo společnosti: Tomíčkova 2144/1, 149 00 Praha 4, Czech Republic
IČ: 649 49 681, DIČ: CZ64949681
Zapsaná do OR u Městského soudu v Praze, B.3787

Úvod

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „společnost T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k návrhu rozhodnutí č. REM/16/XX-2007-Y (dále jen „návrh“).

Klíčové připomínky (blíže specifikované v následujícím textu) jsou tyto:

- Společnost T-Mobile se domnívá, že navrhovaná změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 je neodůvodněná, neboť povinnost uložená společnosti T-Mobile v části 1. písm. b) výroku I. předmětného rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 2. května 2006, zahrnuje povinnost propojení výhradně pro terminaci volání na účastnická čísla veřejné mobilní telefonní sítě (DNE 601 až 608; 72; 73; 77) v síti společnosti T-Mobile
- V případě volání účastníků sítě společnosti T-Mobile (či účastníků jiných sítí elektronických komunikací) na jiná než účastnická čísla (např. čísla pro přístup ke službám s vyjádřenou cenou) se principiálně jedná o přístupové (originační) služby, které nebyly (resp. nemohly být) v rámci trhu 16¹ (terminace) analyzovány a na základě jejího výsledku případně dokonce regulovány, mimo jiné i z toho důvodu, že dle závěrů jiné analýzy samotného Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „Úřad“) jsou součástí trhu č. 15² (originace)
- Domnívá-li se Úřad, že trh č. 16 nebyl dostatečně jednoznačně vymezen, lze případné pochybnosti odstranit změnou opatření obecné povahy č. A/16/04.2006-20
- Případnému vydání rozhodnutí REM/16/XX-2007-Y musí předcházet provedení a vydání nové analýzy trhů č. 16 a 15 a jejich notifikace Evropské komisí, a to ze dvou základních důvodů:
 - vydáním rozhodnutí REM/16/XX-2007-Y bez provedení a vydání nové analýzy trhu č. 16 by Úřad postupoval v rozporu se zákonem o elektronických komunikacích resp. v rozporu s komunitárním právem;
 - z odůvodnění návrhu vyplývá, že Úřad má za to, že při analýze trhu č. 16 (resp. nevyhnutelně i trhu č. 15) zřejmě pochybil (zejména co se týká věcného vymezení trhu), čímž současně zpochybňuje závěry obou analýz a zejména pak nápravná opatření na jejich základě uložená – odstranění těchto pochybností je možné pouze na základě provedení nových analýz
- V souladu s požadavky zákona o elektronických komunikacích a komunitárního práva je nutno návrh notifikovat Evropské komisí

¹ viz opatření obecné povahy č. A/16/04.2006-20 ze dne 19. dubna 2006

² viz opatření obecné povahy č. A/15/06.2006-23 ze dne 27. června 2006

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ

I.1. Neodůvodněnost změny rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21

Společnost T-Mobile se z důvodů blíže specifikovaných v dalším textu domnívá, že navrhovaná změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 je neodůvodněná a navrhuje:

neměnit text části 1. písm b) výroku I. rozhodnutí Rady Českého telekomunikačního úřadu č. REM/16/04.2006-21

I.2. Změna výroku I. návrhu (řádky č. 16 –17)

Pokud se přesto Úřad z jakéhokoliv důvodu domnívá, že změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 je nezbytná, navrhuje společnost T-Mobile, aby výrok I. návrhu na řádcích č. 16-17 zněl následovně:

„vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí nebo síťových zařízení pro službu volání na účastnická čísla veřejné mobilní telefonní sítě (DNe 601 až 608; 72; 73; 77).“

Termín účastnické číslo není číslovacím plánem sítí a služeb elektronických komunikací definován. Úřadem navrhovaná definice účastnického čísla (viz Odůvodnění návrhu, řádky č. 19 – 23) tento problém neřeší. Jednoznačná identifikace toho, na jaká čísla se předmětná povinnost vztahuje, je možná pouze odkazem na číslovací plán sítí a služeb elektronických komunikací, resp. uvedením příslušných přístupových kódů k síti (DNe) ve výroku I. návrhu.

I.3. Změna Odůvodnění návrhu

Společnost T-Mobile je toho názoru, že objektivně existují pouze dva možné důvody pro případnou změnu rozhodnutí č. REM/16.04/2006-21:

- a) nejednoznačné věcné vymezení trhu č. 16
- b) chybné věcné vymezení trhu č. 16 i 15

ad a) nejednoznačné věcné vymezení trhu č. 16

Řešením odstraňujícím případné pochybnosti je změna opatření obecné povahy č. A/16/04.2006-20; změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 není v takovém případě vůbec nutná

ad b) chybné věcné vymezení trhu č. 16 i 15

Pokud se týká volání na jiná než účastnická čísla, tento trh je prakticky od počátku liberalizace telekomunikačního trhu (fecněme od roku 2002) plně konkurenční. Úřad tedy nemohl k závěru, že terminace volání na jiná než účastnická čísla se liší od volání na účastnická čísla dojit po provedeném vyhodnocení účinků rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 (které je účinné od 2. května 2006, tedy cca 1 rok). Jediným možným vysvětlením je, že Úřad na základě chybného věcného vymezení trhu č. 16 resp. č. 15 nevyhnutelně dospěl při analýze těchto trhů k chybným závěrům, na jejichž základě zřejmě chybně identifikoval subjekty s významnou tržní silou a zřejmě jim i následně uložil nepřiměřená nápravná opatření.

Případná změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 je z tohoto důvodu možná pouze na základě vydání nové analýzy trhu č. 16 a v tomto smyslu je nutné následně i upravit odůvodnění této změny.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ

← Naformátováno: Odrážky a číslování

II.1. Věcné vymezení trhu č. 16 resp. č. 15

Z odůvodnění návrhu vyplývá, že se Úřad domnívá, že v opatření obecné povahy č. A/16/04.2006-20 ze dne 19. dubna 2006 (dále jen „opatření“) trh po věcné stránce vymezil „příliš široce“ a následně pak nevyhnutelně příslušnými rozhodnutími o uložení povinností (REM) resp. rozhodnutími o ceně (CEN) až doposud uplatňoval regulaci představující pro identifikované subjekty s významnou tržní silou nepřiměřenou zátěž.

Společnost T-Mobile je nadále přesvědčena o tom, že vymezení relevantního trhu (věcné, územní a časové) je jednou z klíčových částí samotné analýzy tohoto relevantního trhu. Odlišné vymezení relevantního trhu totiž může vést k diametrálně odlišným závěrům analýzy a vzhledem k mechanismu fungování Nového regulačního rámce i k diametrálně odlišnému rozsahu případně uplatňovaných regulačních opatření (zde si dovoluujeme připomenout průběh diskuse týkající se vymezení trhu č. 12 v podmínkách České republiky).

Domníváme se, že současná správní řízení vedená s SMP operátory na trhu č. 16 ve věci změn rozhodnutí REM a CEN (resp. příslušné veřejné konzultace) jsou nevyhnutelným důsledkem Úřadem uplatňovaného principu, že „relevantní trh je vymezen svým názvem“, se kterým ovšem společnost T-Mobile zásadně a opakovaně nemůže souhlasit.

Z tohoto úhlu pohledu do jisté míry chápeme obavu Úřadu, zda opravdu trh č. 16 nebyl vymezen „příliš široce“, neboť 26 stránkové opatření se zdánlivě věcným vymezením trhu zabývá velmi stručně konstatováním, že z hlediska věcného vymezení trh zahrnuje *veškerá ukončení volání (terminaci) na volaná čísla v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.*³

³ viz opatření, část C, odst. 2.1

...T...Mobile...

Nicméně, Úřad rovněž v opatření uvádí, že ...postupoval při definování relevantního trhu... mimo jiné ...v souladu s Metodikou uvedenou v části B⁴, což principiálně znamená, že postupoval mj. i v souladu s Doporučením, Vysvětlujícím memorandem a Pokyny komise týkající se analýzy trhů.⁵

Pokud tomu tak skutečně bylo, Úřad ovšem nemohl po věcné stránce trh vymežit „příliš široce“. Jak totiž Úřad principiálně správně konstatuje v odůvodnění návrhu, *terminace volání na jiná než účastnická čísla se výrazně liší od terminace volání na účastnická čísla*. Tak tomu ovšem není pouze nyní resp. v období několika málo uplynulých měsíců, jak by se mohlo zdát z odůvodnění návrhu Úřadem (z průběžného hodnocení trhu správním orgánem vyplývá, že *terminace na jiná než účastnická čísla se výrazně liší od terminace volání na účastnická čísla*), ale bylo tak tomu prakticky od počátku vzniku liberalizovaného telekomunikačního trhu v České republice.

Pokud bychom totiž akceptovali teorii Úřadu, že se terminace volání na jiná než účastnická čísla začala výrazně lišit od terminace volání na účastnická čísla až v období minulého 1 roku, dospěli bychom k unikátnímu závěru, že uplatňováním nepřiměřených regulačních opatření došlo k signifikantnímu posunu (části) trhu terminace směrem k trhu plně konkurenčnímu.

Z výše uvedených důvodů nemohla být volání na jiná než účastnická čísla nikdy součástí analýzy trhu č. 16, neboť relevantní trh se skládá s produktů či služeb, které jsou v dostatečné míře vzájemně zaměnitelné nejen co se týká jejich objektivních charakteristik, ale také co se týká podmínek konkurence a/nebo struktury nabídky a poptávky na příslušném trhu.⁶

V případě terminace volání na účastnická a jiná než účastnická čísla nejen že není tato důležitá podmínka (tzv. homogenita produktu) splněna, ale konkurenční podmínky co se týká volání zejména na tzv. čísla na nichž jsou poskytovány služby s přidanou hodnotou jsou odlišné (od ukončení volání na účastnická čísla), a to zejména z toho důvodu, že principiálně se jedná o tzv. originální (nikoliv terminační) služby.

Správnost tohoto názoru potvrzují nejen analýzy trhů volání na čísla pro služby přidanou hodnotou (resp. na jiná než účastnická čísla) provedené některými zahraničními regulačními orgány (Velká Británie, Francie či Itálie), ale i skutečnost, že samotný Úřad konkurenční vztahy v případě volání na čísla pro služby s přidanou hodnotou evidentně analyzoval v rámci trhu č. 15⁷ (přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích).

⁴ viz opatření, část C, odst. 1

⁵ blíže viz opatření, část B, odst. 1.1, písm. c)

⁶ volný překlad čl. 44 Pokynů Komise týkající se analýzy relevantních trhů a stanovení významné tržní síly v souladu s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03, ze dne 11. července 2002), v originále: „According to settled case-law, the relevant product/service market comprises all those products or services that are sufficiently interchangeable or substitutable, not only in terms of their objective characteristics, by virtue of which they are particularly suitable for satisfying the constant needs of consumers, their prices or their intended use, but also in terms of conditions of competition and/or the structure of supply and demand on the market in question.“

⁷ viz opatření obecné povahy č. A/15/06.2003-23, část C, odst. 4.1.2 – Regulační opatření Úřadem na daném trhu podle předchozího regulačního rámce; resp. část C, odst. 4.1.3 – Vyhodnocení dosavadních opatření

II.2. Případná nutnost provedení nové analýzy trhu č. 16 a 15

Společnost T-Mobile se domnívá, že případná změna rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 si nevyhnutelně vyžádá novou analýzu trhu č. 16 a č. 15 a to ze dvou základních důvodů:

a) oba tyto trhy byly v podmínkách České republiky chybně vymezeny po věcné stránce:

(blíže viz výše, část II.1)

b) změnou rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 bez provedení a vydání nové analýzy trhu č. 16 a její notifikace Evropské komisi by Úřad postupoval v rozporu se zákonem o elektronických komunikacích resp. v rozporu s komunitárním právem:

Dle ust. § 51 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích platí, že *Zjistí-li Úřad na základě zpracované analýzy, že relevantní trh je efektivně konkurenční, rozhodne o zrušení povinností uložených podle odstavců 3, 4 a 9. Úřad navrženou změnou rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 směřuje k omezení povinnosti uložené tímto rozhodnutím v tom smyslu, že povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí nebo síťových zařízení pro službu ukončení volání doplňuje tak, že tuto povinnost explicitně omezuje pouze na službu ukončení volání na účastnická čísla, tedy výslovně vyjímá volání na jiné služby, typicky např. služby s přidanou hodnotou. V takovém případě tedy částečně povinnost „vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí nebo síťových zařízení pro službu ukončení volání“, která se dle původního Úřadu vztahovala v platném rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 na všechny typy služeb – jak služeb terminačních, tak i originačních (což dle našeho názoru nebylo možné, protože to neodpovídá věcnému vymezení trhu č. 16, na který patřily a patří pouze služby terminační) – zrušuje, a to pro veškeré služby jiné, než ukončení volání na účastnická čísla.*

Dochází tedy k situaci předvídané výše uvedeným ust. § 51 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích, tedy rušení existujících regulačních povinností.

Z výše citovaného ust. § 51 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích vyplývá, že:

1. je Úřadem provedena analýza relevantního trhu
2. tato analýza prokázala, že relevantní trh je efektivně konkurenční
3. Úřad rozhodne o zrušení uložených povinností.

Domnívá-li se Úřad, že část služeb, které jsou dle jeho názoru poskytovány na trhu č. 16, je poskytována v plně konkurenčním prostředí, potom zcela správně přistupuje ke zrušení povinností uložených ve vztahu k těmto službám. Předpokladem takového postupu je však neodiskutovatelné provedení analýzy relevantního trhu č. 16, která prokáže, že na daném trhu došlo od provedení poslední analýzy, na základě které byly pravomocným rozhodnutím uloženy regulační povinnosti, k posílení efektivní konkurence a tedy Úřad přistupuje v souladu s § 51 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích ke zrušení části regulačních povinností, tedy změně rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21.

Znovu považujeme za nutné zdůraznit, že služby originačního charakteru na trhu č. 16 nikdy z hlediska jeho věcného vymezení nebylo možno zařadit (a jak bylo naopak prokázáno výše (viz část II.1), Úřad tyto služby analyzoval v rámci trhu č. 15). Naše společnost tedy nepovažuje změnu rozhodnutí č. REM/16/04.2006-21 za potřebnou.

V této souvislosti považujeme ještě za nutné vyjádřit se k Úřadem předpokládanému postupu na základě § 51 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích, který stanovuje, že „*Pokud povinnosti podle odstavců 3, 4 a 9 na relevantním trhu již existují, Úřad rozhodne o jejich zachování, změně nebo zrušení.*“

Úřad se domnívá, že postupem podle § 51 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích je možné povinnosti uložené na relevantním trhu případně měnit bez provedené analýzy. Toto ovšem zcela jistě nebyl záměrem zákonodárce, neboť pokud Úřad na základě analýzy uloží subjektu s významnou tržní silou určité povinnosti, je zřejmé, že dnem účinnosti příslušných rozhodnutí o uložení povinností tyto povinnosti existují, a to až do okamžiku jejich změny nebo zrušení. Pokud bychom si ustanovení § 51 odst. 5 vykládali Úřadem předjímaným způsobem, znamenalo by to, že reálně by měl Úřad pravomoc v období (až tříletém) mezi dvěma analýzami relevantního trhu kdykoliv existující povinnosti libovolně měnit (přičemž změna se nemusí nutně rovnat pouze zmírnění) a jeden z klíčových principů Nového regulačního rámce (analýzy relevantních trhů) by byl případně obcházen.

II.3. Notifikace Evropské komisi

V souladu s § 131 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích a rovněž tak čl. 7 Rámcové směrnice má Úřad povinnost notifikace, resp. konzultace s Evropskou komisí, ve vztahu k rušení regulační povinnosti uložené na trhu č.16. Předpokládáme tedy, že přijetí zamýšleného opatření podle § 51 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích v podobě zrušení regulační povinnosti na v rámci provedené analýzy trhu č. 16 bude notifikováno Evropské komisi a ostatním členským státům EU.

S případnými dotazy a komentáři k těmto připomínkám se prosím kdykoli obračete na Ing. Martina Čecháka, Senior specialistu regulace společnosti T-Mobile, tel. 603 404 316, e-mail martin.cechak@t-mobile.cz.

V úctě,

Ing. Richard Stonavský
Senior manažer regulace
T-Mobile Czech Republic a.s.